

[Indenrigsministeren.]

netop i den kommunale Laanefond, fordi man dør hidtil og forhaabentlig i stigende Grad kan opnaa noget bedre Laanevilkaar end andetsteds.

Det ærede Medlem udtalte sig om de stadig stigende Vanskeligheder for Kommunerne. Det tror jeg ikke er en korrekt Fremstilling af de faktiske Forhold. De finansielle Vanskeligheder, f. Eks. i Landkommunerne, er mindre nu, end de var for 2 Aar siden. Jeg husker, at for 2 Aar siden var det en meget yndet Sport i visse Blade at fremstille, hvordan den ene Kommune efter den anden standsede sine Betalinger. Det var som oftest urigtigt, men mange Kommuner var spændt meget haardt for. Naar man ikke længere ser disse Notitser i Bladene om, at nu er der Fare for, at den og den Kommune skal standse sine Betalinger, kan man i høj Grad takke den fælleskommunale Udligningsfond derfor, som det ærede Medlem er saa misfornøjet med. Det er netop Virkningen af den fælleskommunale Udligningsfond, der gør, at disse allervanskeligst stillede Kommuner nu kan føre deres Økonomi igennem.

Jeg vil selvfølgelig med stor Glæde, hvis Formanden tillader det, tage en almindelig Diskussion om den fælleskommunale Udligning og Byggeriet her i Landet. Der er mange interessante Momenter i disse Forhold, selv om de ikke vedkommer det Lovforslag, der er forelagt her. Jeg skal imidlertid indskrænke mig til at sige, at jeg er meget tilfreds med Oplæsningen af den fortræffelige Tale, jeg holdt her i Landstinget sidste Foraar angaaende Byggeriet, idet vel nok alle, der kender Forholdene, som de ligger i Øjeblikket, ved, at det, jeg paa det Punkt sagde, netop har vist sig at slaa til. Det kan det ærede Medlem slet ikke være i Tvivl om, hvis det ærede Medlem kender Byggeriets Udvikling. Det, jeg sagde sidste Foraar, var, at den Stagnation, der havde været i Byggeriet i ca. et Aar, skyldtes, at der ikke var stabile Prisforhold paa Raastoffer. Man ventede, at Jern, Træ og enkelte andre Materialer vilde gaa ned i Pris, og paa et saadant Tidspunkt holder man sig tilbage. Det, der nu er ved at ske, er — det skal jeg ikke benægte —, at der er ved at indtræde en Stabilisering af disse Prisforhold, og dette har igen medført, at

Byggeriet, ogsaa det rent private Byggeri, paa ny er i Fremgang. Jeg skal nævne et Tal, jeg netop i Dag har modtaget vedrørende Forholdene her i Hovedstaden. Til Trods for, at vi befinder os paa et Tidspunkt i Efteraaret, hvor en saa stor Del af det normale Byggeri er tilendebragt, er der ikke desto mindre i dette Øjeblik i de tre Hovedstadskommuner lige ved 4 000 Lejligheder under Opførelse, et meget betydeligt Antal er anmeldt, og der foreligger store Tal for Lejligheder, der kan ventes anmeldt i den kommende Tid.

Dernæst fremkom det ærede Medlem med en Bemærkning, som jeg er nødt til i hvert Tilfælde at knytte en vis Forklaring til, idet Bemærkningen ellers kunde gøre Skade. Det ærede Medlem sagde, at han havde hørt, at der nu blev udfoldet Bestræbelser for at hæve Laaneniveauet i vore Kreditinstitutter, altsaa Bestræbelser fra min Side, fra Indenrigsministeriets Side og fra anden Side, og det ærede Medlem mente, at hvis man ikke afstod fra dette, maatte det nødvendigvis føre med sig et Fald i Obligationskurserne. Se, det er den Slags Bemærkninger, som man, hvis man føler lidt Ansvar, skal være meget forsigtig med at fremsætte, naar man ikke kender til de Forhold, det her drejer sig om.

De Forhandlinger, der har været ført, og som vel ogsaa ved en enkelt Lejlighed har været fremme i Offentligheden, drejer sig aldeles ikke om en Indgriben fra Indenrigsministeriets Side med Hensyn til det almindelige Laaneniveau i vore Kreditinstitutter. Hvad det drejer sig om, er, at man ved en Sammenligning af Forholdene i de forskellige Dele af Landet finder, at i Hovedstadsområdet ligger Laaneniveauet for vore Kreditforeninger og i Særdeleshed for Hypotekforeningerne langt, langt under Niveauet i den øvrige Del af Landet, altsaa ogsaa i den Landsdel, det ærede Medlem er fra. Jeg skal blot nævne, saa kan ethvert æret Medlem dømme, at i Øjeblikket ligger Laanegrænsen for Kreditforeningerne og Hypotekforeningerne tilsammen i Hovedstadsområdet omkring 55 pCt., medens det lovæssigt tilladte jo er 75 pCt. Det ærede Medlem skulde tage hjem til Jylland og tale med dem, der bygger dør, om, hvordan de vilde føle, de var stillede, hvis deres Laanegrænse laa paa 55 pCt.